
	<h1>BEZPEČNOSTNÍ LIST</h1> <p>podle nařízení (ES) č. 1907/2006</p>	BL
		Verze 1.0
Název výrobku: BE300/ CHEMA BET Potěr 30Mpa		
Datum vydání: 16. 6. 2023 Datum revize:		

ODDÍL 1: IDENTIFIKACE LÁTKY / SMĚSI A SPOLEČNOSTI / PODNIKU

- 1.1 **Identifikátor výrobku**
Obchodní název: **BE300 / CHEMA BET Potěr 30MPa**
Další názvy: -
- 1.2 **Příslušná určená použití látky/směsi a nedoporučená použití**
Určená použití: Suchá směs pro přípravu betonového potěru.
Nedoporučená použití: Používat pouze k určenému účelu.
Zpráva o chemické bezpečnosti nevyžaduje se
- 1.3 **Podrobné údaje o dodavateli bezpečnostního listu**
Obchodní jméno: **STACHEMA CZ s.r.o.**
Adresa: Hasičská 1, Zibohlavy, 280 02 Kolín, CZ
Identifikační číslo organizace: 463 53 747
Telefon: +420 321 737 655
E-mail: stachema@stachema.cz
Fax: +420 321 737 656
www.stachema.cz
- Osoba odpovědná za bezpečnostní list: legislativa@stachema.cz
- 1.4 **Telefonní číslo pro naléhavé situace** Toxikologické informační středisko, Praha
Telefon (nepřetržitě): +420 224 919 293; 224 915 402

ODDÍL 2: IDENTIFIKACE NEBEZPEČNOSTI

- 2.1 **Klasifikace látky nebo směsi**
- 2.1.1 **Klasifikace podle nařízení (ES) č. 1272/2008 (CLP)**
Eye Dam. 1; H318
Skin Sens.1B; H317
Skin Irrit. 2; H315
STOT SE 3; H335
- 2.1.2 Plné znění H-vět – viz oddíl 16.
- 2.2 **Prvky označení**
Označení podle nařízení (ES) č. 1272/2008 (CLP)

Signální slovo	Nebezpečí (Dgr.)
Výstražné symboly nebezpečnosti	
Standardní věty o nebezpečnosti	
H315	Dráždí kůži.
H317	Může vyvolat alergickou kožní reakci.
H318	Způsobuje vážné poškození očí.
H335	Může způsobit podráždění dýchacích cest.

Pokyny pro bezpečné zacházení II

P101 Je-li nutná lékařská pomoc, mějte po ruce obal nebo štítek výrobku.

	<h1>BEZPEČNOSTNÍ LIST</h1> <p>podle nařízení (ES) č. 1907/2006</p>	BL
		Verze 1.0
Název výrobku: BE300/ CHEMA BET Potěr 30Mpa		
Datum vydání: 16. 6. 2023 Datum revize:		

P102	Uchovávejte mimo dosah dětí.
P261	Zamezte vdechování prachu.
P280	Používejte ochranné rukavice/ochranné brýle/obličejový štít.
P305+P351+P338	PŘI ZASAŽENÍ OČÍ: Několik minut opatrně vyplachujte vodou. Vyjměte kontaktní čočky, jsou-li nasazeny a pokud je lze vyjmout snadno. Pokračujte ve vyplachování.
P310	Okamžitě volejte lékaře.
P302+P352	PŘI STYKU S KŮŽÍ: Omyjte velkým množstvím vody.
P333+P313	Při podráždění kůže nebo vyrážce: Vyhledejte lékařskou pomoc/ ošetření.
P304+P340	PŘI VDECHNUTÍ: Přeneste osobu na čerstvý vzduch a ponechte ji v poloze usnadňující dýchání.
P301+P330+P331	PŘI POŽITÍ: Vypláchněte ústa. NEVYVOLÁVEJTE zvracení.
P312	Necítíte-li se dobře, volejte lékaře.
P501	Odstraňte obsah/obal podle místních předpisů.
Doplňkové standardní věty o nebezpečnosti	
Obsahuje: Portlandský cement	

Doplňující údaje na štítku / informace o některých směsích

Další informace týkající se označení výrobku, které vyplývají ze souvisejících právních předpisů, jsou uvedeny v oddíle 15.

V oddíle 14 jsou dále uvedeny pokyny pro označení pro přepravu v souladu s Dohodou ADR.

2.3 Další nebezpečnost

Při styku mokrého cementu, čerstvého betonu nebo malty s kůží, může dojít k podráždění, vzniku dermatitidy či poleptání. V důsledku obsahu Cr (VI) může u citlivých jedinců vyvolat alergickou reakci. Může dojít k vážnému poškození očí zejména při vstříknutí rozmíchané směsi přípravku a vody, která je vysoce alkalická. Při vdechování prachu může dojít k podráždění sliznic dýchacích cest. Škodlivý účinek ve vodním prostředí vzhledem ke změně pH. V důsledku obsahu Cr (VI) může u některých osob vyvolat alergickou reakci. Pro výrobu je používán cement s redukováným obsahem Cr (VI), redukční činidlo je účinné po celou dobu životnosti. Může dojít k poškození výrobků z hliníku a dalších neušlechtilých kovů.

Látky obsažené ve směsi nesplňují podle dostupných údajů kritéria pro látky PBT nebo vPvB v souladu s přílohou XIII nař. (ES) 1907/2006 (REACH).

K datu vyhotovení bezpečnostního listu nejsou obsažené látky zařazeny na kandidátské listině (seznam SVHC látek) pro zařazení do přílohy XIV nařízení REACH.

Směs neobsahuje látky zařazené do seznamu sestaveného v souladu s čl. 59 odst. 1 nař. REACH (seznam hodnocení agentury ECHA týkající se endokrinních disruptorů (ED)).

ODDÍL 3: SLOŽENÍ / INFORMACE O SLOŽKÁCH

3.1 Látky N/A

3.2 Směsi

Popis směsi: Směs portlandského cementu, plniv a polymerních aditiv.

3.2.1 Údaje o složkách směsi

Chemický název	Obsah (% hm.)	Číslo CAS	Číslo ES	Indexové číslo	Klasifikace	Registrační číslo REACH	Poznámka
					nařízení č. 1272/2008/ES (CLP)		
Cementový portlandský slínek	16	65997-15-1	266-043-4	-	Eye Dam. 1; H318 Skin Sens. 1B; H317 Skin Irrit. 2; H315 STOT SE 3; H335		PEL
Odprašky z výroby portlandského slínku	< 0,8	68475-76-3	270-6599		Eye Dam. 1; H318 Skin Sens. 1; H317 Skin Irrit. 2; H315 STOT SE 3; H335	01-2119486767-17	PEL

Látky s NPK-P

BEZPEČNOSTNÍ LIST

podle nařízení (ES) č. 1907/2006

BL

Verze 1.0

Název výrobku: **BE300/ CHEMA BET Potěr 30Mpa**

Datum vydání: 16. 6. 2023

Datum revize:

Křemen SiO ₂ (<1% vdechovatelného křemene)	34	14808-60-7	238-878-4	-	-	-	PEL
Vápenec	50	1317-65-3	215-279-6	-	-	-	PEL
Vysokopecní struska		65996-69-2	266-002-0				
Popílek			931-322-8				
Síran vápenatý/sádrovec		7778-18-9	231-900-3				

*) úplné znění H-vět uvedeno v bodě 16

Poznámky: EL - látka má stanoven expoziční limit v ES
 PEL - látka má stanoven expoziční limit v ČR
 SVHC - látka vzbuzující mimořádné obavy

ODDÍL 4: POKYNY PRO PRVNÍ POMOC

4.1 Popis první pomoci

Všeobecné pokyny: Okamžitá lékařská pomoc není nutná. Projeví-li se zdravotní potíže po manipulaci s přípravkem, vždy při zasažení očí a při požití a v případě pochybností nebo při přetrvávajících potížích vyhledejte lékařskou pomoc a ukažte tento bezpečnostní list nebo etiketu.

Vždy je nutné zajistit postiženému duševní klid a zabránit prochlazení.

Při bezvědomí umístěte postiženého do stabilizované polohy na boku, s mírně zakloněnou hlavou; zásadně nepodávejte nic ústy (tekutiny).

Informujte lékaře o poskytnuté první pomoci.

Při nadýchání: přerušit expozici, odvést postiženého na čerstvý vzduch. Lékaře vyhledejte, pokud přetrvává nebo se později objeví podráždění nebo přetrvává-li nevolnost, kašel nebo jiné symptomy.

Při styku s kůží: odstranit zasažený oděv, kůži omýt velkým množstvím vody. V případě podráždění vyhledejte lékaře.

Při zasažení očí: pokud má postižený kontaktní čočky, odstranit je z očí, okamžitě vyplachovat proudem vody min. 20 minut při rozevřených víčkách. Zabraňte zanesení částic do nepostiženého oka. Je-li to možné, používejte izotonickou vodu (0,9 % NaCl). Vyhledat lékařské ošetření.

Při požití: ihned vypláchnout ústa vodou, vypít asi 0,5 litru chladné vody, nevyvolávat zvracení. Okamžitě vyhledat lékaře.

4.2 Nejdůležitější akutní a opožděné symptomy a účinky

(účinky, které lze předpokládat vzhledem ke složení směsi)

viz oddíl 11

4.3 Pokyn týkající se okamžité lékařské pomoci a zvláštního ošetření

Nejsou potřebné (ošetření podle symptomů).

ODDÍL 5: OPATŘENÍ PRO HAŠENÍ POŽÁRU

5.1 Hasiva

Vhodná hasiva: přípravek není hořlavý, hasící médium (práškový, pěnový nebo CO₂) přizpůsobit hořlavým materiálům skladovaným v místě požáru.

Nevhodná hasiva: přímý vodní proud.

5.2 Zvláštní nebezpečnost vyplývající z látky nebo směsi

-

5.3 Pokyny pro hasiče

Použít izolační dýchací přístroj a obvyklé protipožární vybavení (zabránit kontaktu s kůží a očima, nevdechovat prach a případné výpary).

Voda použitá k hašení se nesmí dostat do povrchových nebo podzemních vod.

ODDÍL 6: OPATŘENÍ V PŘÍPADĚ NÁHODNÉHO ÚNIKU II

6.1 Opatření na ochranu osob, ochranné prostředky a nouzové postupy

6.1.1 *Pokyny pro pracovníky kromě pracovníků zasahujících v případě nouze*

Zamezit kontaktu s kůží a očima (používat osobní ochranné prostředky - viz oddíl 8).

6.1.2 *Pokyny pro pracovníky zasahující v případě nouze*

	BEZPEČNOSTNÍ LIST podle nařízení (ES) č. 1907/2006	BL
		Verze 1.0
Název výrobku: BE300/ CHEMA BET Potěr 30Mpa		
Datum vydání: 16. 6. 2023 Datum revize:		

- Použít osobní ochranné prostředky – viz oddíl 8.
- 6.2 **Opatření na ochranu životního prostředí**
Zabránit proniknutí přípravku do kanalizace, povrchových a podzemních vod a vsakování do půdy; v případě úniku informovat příslušné orgány - hasiče, policii (složky integrovaného záchranného systému), správce toku nebo kanalizace, příslušný vodohospodářský orgán.
- 6.3 **Metody a materiál pro omezení úniku a pro čištění**
Rozsypaný přípravek (směs) umístit do vhodných nádob. Používejte suché metody úklidu – vysávání nebo odsávání (průmyslové přenosné jednotky vybavené filtry vzduchu s vysokou účinností vůči částicím (EPA a HEPA filtry, EN 1822-1:2009) nebo obdobná zařízení), které snižují emise prachu do ovzduší a nezpůsobují rozptýl. Nádoby následně likvidovat v souladu s platnými předpisy (zák. o odpadech) nebo pomocí odborné firmy (pokyny pro odstraňování - viz bod 13); oplachové vody likvidovat po dostatečném naředění do kanalizace.
- 6.4 **Odkaz na jiné oddíly**
Osobní ochranné prostředky viz oddíl 8.
Pokyny pro zacházení s odpadem viz oddíl 13.

ODDÍL 7: ZACHÁZENÍ A SKLADOVÁNÍ

- 7.1 **Opatření pro bezpečné zacházení**
Zajistit dostatečné větrání, nevdechovat prach.
Zabránit kontaktu s kůží a očima, používat osobní ochranné prostředky (viz oddíl 8). Při manipulaci s produktem nenoste kontaktní čočky.
Při práci nejíst, nepít a nekouřit, dodržovat všeobecná bezpečnostní a hygienická opatření pro práci s chemikáliemi. V místech, kde se pracuje s tímto přípravkem, musí být dostupná voda (na výplach očí, omytí kůže). Nezametejte. Používejte suchých metod úklidu jako úklid vysáváním nebo odsávání, které snižují emise prachu do ovzduší. Zamezit možným únikům do životního prostředí při manipulaci a aplikaci.
- 7.2 **Podmínky pro bezpečné skladování látek a směsí včetně neslučitelných látek a směsí**
Technická opatření a podmínky skladování: Skladovat a přepravovat v originálních dokonale uzavřených obalech při normální teplotě, odděleně od potravin, nápojů a krmiv v suchých skladech. Nevystavovat přímému slunečnímu záření. Skladovat při teplotách +5 až +30°C. Neskladovat společně s alkalickými látkami a přípravky. Skladujte mimo dosah dětí. Ve skladovacích prostorech je nutno zajistit prostředky pro asanaci (adsorpční materiály) a prostředky pro poskytnutí první pomoci (pitná voda).
Množstevní limity pro skladování: není stanoveno
Obalové materiály: používat originální obaly; plastové obaly, papírové obaly s plastovou vložkou. Může dojít k poškození výrobků z hliníku a dalších neušlechtilých kovů.
- 7.3 **Specifické/á konečné/á použití**
Cementová potěrová směs CHEMA BET Potěr 30MPa je určena k ručnímu i strojnímu provádění betonových potěrů pro podlahové konstrukce a drobné betonářské práce. Podrobnější informace pro aplikaci – Technický list výrobku

ODDÍL 8: OMEZOVÁNÍ EXPOZICE / OSOBNÍ OCHRANNÉ PROSTŘEDKY

- 8.1 **Kontrolní parametry**
- 8.1.1 **Expoziční limity pro pracovní prostředí**
Přípravek obsahuje složky, pro které jsou v ES stanoveny směrné limitní hodnoty expozice na pracovišti (Směrnice 2000/39/ES, 2006/15/ES) a/nebo v ČR přípustné expoziční limity (PEL) a nejvyšší přípustné koncentrace v ovzduší pracovišť (NPK-P) (nař. vlády č. 178/2001 Sb., v platném znění):

Název složky	CAS	Obsah v přípravku (%)	Hygienické limity látek v ovzduší pracovišť (ČR)			Limitní expoziční hodnoty na pracovišti (ES)		
			PEL	NPK-P	Poznámka	8 hodin	Krátká doba	Poznámka
			mg.m ⁻³			mg.m ⁻³		
Cementový portlandský slínek	65997-15-1	16	10	-		-	-	-
Cement, odprašky z výroby portlandského slínku	68475-76-3	< 0,8	10	-				
Prachy s převážně nespecifickým účinkem *		34	PEL _c = 10 (celková koncentrace)					
Vápenec	1317-65-3	50	10					

PEL_c = PEL pro celkovou vdechovatelnou frakci prachu

	<h1>BEZPEČNOSTNÍ LIST</h1> <p>podle nařízení (ES) č. 1907/2006</p>	BL
		Verze 1.0
Název výrobku: BE300/ CHEMA BET Potěr 30Mpa		
Datum vydání: 16. 6. 2023 Datum revize:		

8.1.2 **Expoziční limity podle směrnice 98/24/ES (2004/37/ES):** Zapracovány do nařízení vlády č. 361/2007 Sb.

8.1.3 **Biologické limitní hodnoty**

Směs neobsahuje látky, pro které jsou stanoveny ukazatele biologických expozičních testů podle vyhl. č. 432/2003 Sb.:

Látka	Ukazatel	Limitní hodnoty	Doba odběru
-			

.1.4 **Hodnoty DNEL a PNEC**

Derived No-Effect Level) - posouzení nebezpečnosti pro lidské zdraví: stanovení úrovně, při které nedochází k nepříznivým účinkům

PNEC

(Predicted No-Effect Concentration) - posouzení nebezpečnosti pro životní prostředí: odhad koncentrace, při které nedochází k nepříznivým účinkům

(Derived No-Effect Level) - posouzení nebezpečnosti pro lidské zdraví: stanovení úrovně, při které nedochází k nepříznivým účinkům
DNEL inhalační (8h): 3 mg/ m³ (alveolárně přípustný podíl)

Odprašky z výroby portlandského slínku

DNEL

Pracovníci

inhalačně	Systémové účinky Dlouhodobá expozice Akutní / krátkodobá expozice	- mg/m ³ - mg/m ³
inhalačně	Lokální účinky Dlouhodobá expozice Akutní / krátkodobá expozice	0,84 mg/m ³ 4 mg/m ³
dermálně	Systémové účinky Dlouhodobá expozice Akutní / krátkodobá expozice	- mg/kg.d - mg/kg.d
dermálně	Lokální účinky Dlouhodobá expozice Akutní / krátkodobá expozice	- - mg/cm ²

Spotřebitelé

inhalačně	Systémové účinky Dlouhodobá expozice Akutní / krátkodobá expozice	- mg/m ³ - mg/m ³
inhalačně	Lokální účinky Dlouhodobá expozice Akutní / krátkodobá expozice	0,84 mg/m ³ 4 mg/m ³
dermálně	Systémové účinky Dlouhodobá expozice Akutní / krátkodobá expozice	- mg/kg.d - mg/kg.d
dermálně	Lokální účinky Dlouhodobá expozice Akutní / krátkodobá expozice	- - mg/cm ²
orálně	Systémové účinky Dlouhodobá expozice Akutní / krátkodobá expozice	- mg/kg.d - mg/kg.d

PNEC

sladká voda: 282 µg/l

mořská voda: 28 µg/l

občasný únik: 282 µg/l

STP (čistírna odpadních vod): 6 mg/kg

sediment (sladkovodní): 875 µg/kg

sediment (mořská voda): 88 µg/kg

půda: 5 mg/kg

Predátoři - sekundární otrava (orální podání): - mg/ kg

8.2 **Omezování expozice**

8.2.1 **Vhodné technické kontroly**

	<h1>BEZPEČNOSTNÍ LIST</h1> <p>podle nařízení (ES) č. 1907/2006</p>	BL
		Verze 1.0
Název výrobku: BE300/ CHEMA BET Potěr 30Mpa		
Datum vydání: 16. 6. 2023 Datum revize:		

Uplatnění technických opatření a vhodné pracovní metody jsou upřednostňovány před použitím osobních ochranných prostředků.
Při manipulaci a aplikaci zajistit dostatečné větrání. Zabránit šíření prachu v prostředí jako je odtahová ventilace, odprašování, suché metody úklidu, které nezpůsobují rozptyl ve vzduchu.
Dodržovat všeobecná bezpečnostní a hygienická opatření pro práci s chemikáliemi.
Při práci nejíst, nepít a nekouřit. Před přestávkami a po ukončení práce umýt ruce teplou vodou a mýdlem.
Doporučuje se použití reparačního krému. Odstranit kontaminovaný oděv.
Používat osobní ochranné prostředky. Jejich rozsah je povinen stanovit uživatel v závislosti na konkrétních podmínkách (způsob aplikace, opakovaná nebo dlouhodobá manipulace s přípravkem, dostatečné větrání atd.).

8.2.2 Individuální ochranná opatření včetně osobních ochranných prostředků

a) Ochrana očí a obličeje

Kvůli zabránění kontaktu s očima noste při manipulaci se suchým nebo mokřým přípravkem schválené ochranné brýle podle normy EN 166. Nenoste kontaktní čočky.

b) Ochrana kůže

Ochrana rukou

Ochranné rukavice pro práci s chemikáliemi – odolné oděru a louhům, vnitřně podšité bavlnou (musí vyhovovat ČSN EN 374).

Při výběru rukavic je nutné přihlížet k souvisejícím vlivům – účel použití, možnost mechanického poškození, doba působení. Rukavice je nutné vyměnit vždy v případě jejich poškození nebo při překročení doby průniku (použitelnosti).

Doporučený materiál: nitril, vyrobené z materiálu s malým obsahem rozpustného Cr (VI), vnitřně podšité bavlnou.

Doba průniku materiálu rukavic: dodržovat dobu průniku (maximální dobu použití) udávanou výrobcem rukavic.

Další pokyny: vzhledem k velkému množství různých typů je nutno dodržovat pokyny výrobce rukavic.

Ochranné boty, oděv s uzavřenými rukávy a nohavicemi. Obzvláště je třeba zajistit, aby se mokřý cement nedostal do bot. V případech, kdy se nelze vyvarovat kontaktu, např. při pokládce/ aplikaci betonové směsi nebo potěrů, používejte voděodolné kalhoty a ochranu kolen.

Jiná ochrana

Při doporučeném způsobu použití a při běžné manipulaci není nutná.

c) Ochrana dýchacích cest

Při práci používat protiprachový respirátor s ochranou třídy FFP3, P2 maska (FF, FM), APF = 10 nebo P1 maska (FF, FM), APF = 4. Ochrana musí vyhovovat normám: EN 149+A1, EN 140, EN 14387+A1, EN 1827+A1) nebo v souladu s národními normami.

d) Tepelné nebezpečí

Nevztahuje se.

8.2.3 Omezování expozice životního prostředí

Zajistit uzavírání obalů při skladování, manipulaci a přepravě; skladovací prostory zabezpečit proti možným únikům rozsypaného přípravku do okolního prostředí (do kanalizace, vsakování do půdy - viz 6.2).

Pracoviště i sklady vybavit prostředky pro sanaci náhodného úniku (inertní adsorpční materiály).

ODDÍL 9: FYZIKÁLNÍ A CHEMICKÉ VLASTNOSTI

9.1 Informace o základních fyzikálních a chemických vlastnostech

Skupenství		prášek
Barva		šedá
Zápach + prahová hodnota zápachu		bez výrazného zápachu
Prahová hodnota zápachu		Nestanoveno
Bod tání / bod tuhnutí		> 1250 °C
Bod varu nebo počáteční bod varu a rozmezí bodu varu		údaj není k dispozici
Hořlavost (pevné látky, plyny)		nehořlavý
Meze výbušnosti	horní	Nestanoveno
	dolní	
Bod vzplanutí		nehořlavý

BEZPEČNOSTNÍ LIST

podle nařízení (ES) č. 1907/2006

BL

Verze 1.0

Název výrobku: **BE300/ CHEMA BET Potěr 30Mpa**

Datum vydání: 16. 6. 2023

Datum revize:

Teplota samovznícení	údaj není k dispozici	
Teplota rozkladu	údaj není k dispozici	
pH	11 – 13,5 (ve směsi s vodou)	
Kinematická viskozita	údaj není k dispozici	
Rozpustnost	ve vodě	nízká; 0,1 – 1,5 g/l při 20 °C
	v jiných rozpouštědlech	údaj není k dispozici
Rozdělovací koeficient n-oktanol/voda	nepoužije se, jde o anorganickou látku	
Tlak páry	údaj není k dispozici	
Hustota/ Relativní hustota	údaj není k dispozici	
Relativní hustota páry	údaj není k dispozici	
Charakteristiky částic	N/A	

N/A neaplikovatelné (nedostupné)

9.2 Další informace

9.2.1 Informace týkající se tříd fyzikální nebezpečnosti

Nejsou.

9. 2. 2 Další charakteristiky bezpečnosti

Nejsou.

ODDÍL 10: STÁLOST A REAKTIVITA

10.1 Reaktivita

Po smíchání s vodou ztvrdne na stabilní hmotu, která není v normálním prostředí reaktivní.

10.2 Chemická stabilita

Směs je za běžných podmínek okolního prostředí a předpokládaných teplotních a tlakových podmínek při doporučeném způsobu skladování a manipulaci stabilní. Mokvý výrobek je zásaditý a neslučitelný s kyselinami, s amonnými solemi, s hliníkem či jinými neušlechtilými kovy. Rozpouští se v kyselině fluorovodíkové za vzniku žíravého plynu tetrafluoridu křemičitého. Výrobek reaguje s vodou za vzniku křemičitanů a hydroxidu vápenatého. Křemičitaný v cementu reagují se silnými oxidačními činidly jako je fluor, fluorid boritý, fluorid chloritý, fluorid manganitý a difluorid kyslíku.

10.3 Možnost nebezpečných reakcí

Nezpůsobuje žádné nebezpečné reakce.

10.4 Podmínky, kterým je třeba zabránit

Skladování ve vlhkém prostředí – může hrdkovatět.

10.5 Neslučitelné materiály

Silné kyseliny, silná oxidační činidla, amonné soli, hliník a jiné neušlechtilé kovy. Skladovat v plastových obalech nebo papírových obalech s plastovou vložkou.

10.6 Nebezpečné produkty rozkladu

Nebezpečné rozkladné produkty za normálních podmínek nevznikají.

ODDÍL 11: TOXIKOLOGICKÉ INFORMACE

11.1 Informace o třídách nebezpečnosti vymezených v nařízení (ES) č. 1272/2008

11.1.1 Látky N/A

11.1.2 Směsi

Akutní toxicita

Pro směs nejsou žádné relevantní toxikologické údaje k dispozici.
Údaje vycházejí ze znalosti toxicit obsažených složek.

Údaje o akutní toxicitě a účincích obsažených nebezpečných látek:
Portlandský (cementový) slínek

	<h1>BEZPEČNOSTNÍ LIST</h1> <p>podle nařízení (ES) č. 1907/2006</p>	BL
		Verze 1.0
Název výrobku: BE300/ CHEMA BET Potěr 30Mpa		
Datum vydání: 16. 6. 2023 Datum revize:		

Akutní toxicita: LD₅₀, orálně, potkan: > údaje nejsou k dispozici
LD₅₀, dermálně, králík: > 2000 mg/kg
LC₅₀, inhalačně, králík: nebyly pozorovány žádné akutní účinky při vdechování.

Dráždivost/žiravost:

kůže: dráždí kůži zejména při kontaktu s mokrou pokožkou, delší působení v kombinaci se třením může způsobit popáleniny
oči: dráždí oči, přímý kontakt s větším množstvím suchého prachu nebo potřísnění/ postříkání mokrým cementem může způsobit účinky od lehkého podráždění očí až po chemické popáleniny/poleptání. a slepotu. Přímý kontakt s mokrým cementem může způsobit poškození rohovky mechanickou zátěží, okamžité nebo opožděné podráždění nebo zánět.

Senzibilizace: má senzibilizující účinky na kůži, zejména po expozici mokrým prachem cementu způsobené vysokým pH může dojít ke tvorbě ekzému (kontaktní dermatitida po dlouhodobém kontaktu) nebo k imunologické reakci na rozpustný Cr (VI), který vyvolává kontaktní alergickou dermatitidu.

Senzibilizace dýchacích cest: Neexistují příznaky přecitlivělosti dýchacích cest.

Karcinogenita: Negativní, kritéria pro klasifikaci nejsou splněna.

Mutagenita: Negativní, kritéria pro klasifikaci nejsou splněna.

Toxicita pro reprodukci: Negativní, kritéria pro klasifikaci nejsou splněna.

STOT – jednorázová expozice: Prach portlandského cementu může dráždit hrdlo a dýchací cesty. Po vystavení osoby působení koncentrace vyšší než expoziční limity na pracovišti se může projevit kašláním, kýčání a dýchavičnost/dušnost. Celkové struktura důkazů jasně naznačuje, že expozice v pracovním prostředí cementovým prachem způsobuje nedostatečnost dýchací funkce. Avšak dostupné důkazy jsou momentálně nedostatečné ke stanovení určité jistoty ve vztahu velikosti dávky a těchto účinků.

STOT – opakované expozice: Existuje indikace COPD. Účinky jsou akutní a v důsledku vysoké expozice. Nebyly pozorovány žádné chronické účinky nebo účinky při nižších koncentracích. Na základě dostupných dat nejsou kritéria klasifikace splněna. Nebezpečnost při vdechnutí: Nepoužije se, neboť se cementy nepoužívají jako aerosol.

Odprašky z výroby portlandského slínku

Akutní toxicita: LD₅₀, orálně, potkan: 2000 mg/kg
LD₅₀, dermálně, králík: 2000 mg/kg
LC₅₀, inhalačně, králík: 6040 mg/m³.

Dráždivost/žiravost:

kůže: dráždí kůži zejména při kontaktu s mokrou pokožkou, delší působení v kombinaci se třením může způsobit popáleniny
oči: dráždí oči, přímý kontakt s větším množstvím suchého prachu nebo potřísnění/ postříkání mokrým cementem může způsobit účinky od lehkého podráždění očí až po chemické popáleniny/poleptání. a slepotu. Přímý kontakt s mokrým cementem může způsobit poškození rohovky mechanickou zátěží, okamžité nebo opožděné podráždění nebo zánět.

Senzibilizace: má senzibilizující účinky na kůži, zejména po expozici mokrým prachem cementu způsobené vysokým pH může dojít ke tvorbě ekzému (kontaktní dermatitida po dlouhodobém kontaktu) nebo k imunologické reakci na rozpustný Cr (VI), který vyvolává kontaktní alergickou dermatitidu.

Senzibilizace dýchacích cest: Neexistují příznaky přecitlivělosti dýchacích cest.

Karcinogenita: Negativní, kritéria pro klasifikaci nejsou splněna.

Mutagenita: Negativní, kritéria pro klasifikaci nejsou splněna.

Toxicita pro reprodukci: Negativní, kritéria pro klasifikaci nejsou splněna.

STOT – jednorázová expozice: Prach portlandského cementu může dráždit hrdlo a dýchací cesty. Po vystavení osoby působení koncentrace vyšší než expoziční limity na pracovišti se může projevit kašláním, kýčání a dýchavičnost/dušnost. Celkové struktura důkazů jasně naznačuje, že expozice v pracovním prostředí cementovým prachem způsobuje nedostatečnost dýchací funkce. Avšak dostupné důkazy jsou momentálně nedostatečné ke stanovení určité jistoty ve vztahu velikosti dávky a těchto účinků.

STOT – opakované expozice: Existuje indikace COPD. Účinky jsou akutní a v důsledku vysoké expozice. Nebyly pozorovány žádné chronické účinky nebo účinky při nižších koncentracích. Na základě dostupných dat nejsou kritéria klasifikace splněna. Nebezpečnost při vdechnutí: Nepoužije se, neboť se cementy nepoužívají jako aerosol.

Dráždivost / žiravost

Směs je klasifikována jako dráždivá pro kůži a může způsobit vážné poškození očí.

Senzibilizace

Směs je klasifikována jako senzibilizující. Obsahuje Portlandský (cementový) slínek, může vyvolat alergickou kožní reakci.

Toxicita opakované dávky

údaje nejsou k dispozici

Karcinogenita

Směs není klasifikována jako karcinogenní (dostupné údaje pro obsažené látky – viz **Údaje o akutní toxicitě a účincích obsažených nebezpečných látek**).

Mutagenita

Směs není klasifikována jako mutagenní (dostupné údaje pro obsažené látky – viz **Údaje o akutní toxicitě a účincích obsažených nebezpečných látek**).

Toxicita pro reprodukci:

Směs není klasifikována jako teratogenní (dostupné údaje pro obsažené látky – viz **Údaje o akutní toxicitě a účincích obsažených nebezpečných látek**).

	<h1>BEZPEČNOSTNÍ LIST</h1> <p>podle nařízení (ES) č. 1907/2006</p>	BL
		Verze 1.0
Název výrobku: BE300/ CHEMA BET Potěr 30Mpa		
Datum vydání: 16. 6. 2023 Datum revize:		

Účinky směsi na zdraví (příznaky expozice)

(účinky, které lze předpokládat vzhledem ke složení směsi)

Inhalace: při inhalaci prachu může u citlivých jedinců vyvolat podráždění dýchacích cest, projevuje se kašláním, kýchním popř. lehkou dechovou nedostatečností

Styk s kůží: dráždí kůži, může se projevit svědění, zarudnutí, tvorba drobných puchýřků

Styk s očima: dráždí oči, nebezpečí vážného poškození očí. Svědění, pálení, bolestivost očí, slzení

Požítí: dráždí sliznice úst a zažívacího traktu; může způsobit nevolnost, bolesti břicha, nucení na zvracení, zvracení.

11.2 Informace o další nebezpečnosti II

11.2.1 Vlastnosti vyvolávající narušení činnosti endokrinního systému

Informace o nepříznivých účincích směsi na zdraví způsobených vlastnostmi vyvolávajícími narušení činnosti endokrinního systému nejsou k dispozici.

Směs neobsahuje látky zařazené do seznamu sestaveného v souladu s čl. 59 odst. 1 nař. REACH (seznam hodnocení agentury ECHA týkající se endokrinních disruptorů (ED)).

11.2.2 Další informace:

Zdravotní stav zhoršený expozicí: Vdechování cementového prachu může zhoršit stávající nemoci dýchacích cest či zdravotní stav jako je emfyzém (rozedma plic) nebo astma či stávající stav pokožky a očí.

Provedení zkoušek na zvířatech: Směs nebyla na zvířatech toxikologicky testována. Je klasifikována konvenční výpočtovou metodou.

S produktem je nutno zacházet s opatrností obvyklou při nakládání s chemikáliemi.

ODDÍL 12: EKOLOGICKÉ INFORMACE

12.1 Toxicita

Účinky směsi na životní prostředí nebyly testovány. Údaje vycházejí z informací o jednotlivých složkách (klasifikace konvenční výpočtovou metodou). Směs není klasifikovaná jako nebezpečná pro životní prostředí, ale má škodlivý účinek ve vodním prostředí vzhledem ke změně pH.

Ekologické informace o obsažených nebezpečných složkách:

Portlandský (cementový) slínek

Akutní toxicita pro vodní prostředí:

Působení portlandského slínku při testech na Daphnia magna a Selenastrum coli ukázaly jen nízké toxické působení.

LC₅₀, (96 h), ryby: údaje nejsou k dispozici

EC₅₀, (48 h), dafnie: údaje nejsou k dispozici

IC₅₀, (72 h), řasy:> údaje nejsou k dispozici

Perzistence a rozložitelnost: Irelevantní, cementy jsou anorganický materiál. Ztvrdlý cement nepředstavuje nebezpečí toxicity.

Bioakumulační potenciál: Irelevantní, cementy jsou anorganický materiál. Ztvrdlý cement nepředstavuje nebezpečí toxicity.

Mobilita v půdě: Irelevantní, cementy jsou anorganický materiál. Ztvrdlý cement nepředstavuje nebezpečí toxicity.

Výsledky posouzení PBT a vPvB: Nesplňuje kritéria pro zařazení mezi látky PBT a vPvB.

Jiné nepříznivé účinky: nejsou

Odprašky z výroby portlandského slínku

Akutní a chronická toxicita pro vodní prostředí:

LC₅₀, (96 h), ryby: 11,1 mg/l

NOEL, (21 d), dafnie: 50 mg/l

IC₅₀, (72 h), řasy:> údaje nejsou k dispozici

Perzistence a rozložitelnost: Irelevantní, cementy jsou anorganický materiál. Ztvrdlý cement nepředstavuje nebezpečí toxicity.

Bioakumulační potenciál: Irelevantní, cementy jsou anorganický materiál. Ztvrdlý cement nepředstavuje nebezpečí toxicity.

Mobilita v půdě: Irelevantní, cementy jsou anorganický materiál. Ztvrdlý cement nepředstavuje nebezpečí toxicity.

Výsledky posouzení PBT a vPvB: Nesplňuje kritéria pro zařazení mezi látky PBT a vPvB.

Jiné nepříznivé účinky: nejsou

12.2 Perzistence a rozložitelnost: dostupné údaje pro jednotlivé uváděné složky viz bod 12.1. Irelevantní, jedná se o anorganický materiál.

BEZPEČNOSTNÍ LIST

podle nařízení (ES) č. 1907/2006

BL

Verze 1.0

Název výrobku: **BE300/ CHEMA BET Potěr 30Mpa**

Datum vydání: 16. 6. 2023

Datum revize:

- 12.3 **Bioakumulační potenciál:** dostupné údaje pro obsažené látky viz bod 12.1.
- 12.4 **Mobilita v půdě:** dostupné údaje pro obsažené látky viz bod 12.1.
- 12.5 **Výsledky posouzení PBT a vPvB:** Podle dostupných údajů směs neobsahuje žádnou látku, která splňuje kritéria PBT nebo vPvB (podle přílohy XIII nař. (ES) 1907/2006).
- 12.6 **Vlastnosti vyvolávající narušení činnosti endokrinního systému:** Tento produkt neobsahuje endokrinní disruptory v koncentraci 0,1 % hmotnostních nebo vyšší.
- 12.7 **Jiné nepříznivé účinky:** Neobsahuje těkavé organické látky (VOC), proto nehrozí poškozování ozónové vrstvy a neexistuje potenciál fotochemické tvorby ozónu a hodnota POCP. Nesmí vniknout do spodní vody, povodí nebo kanalizace.
- Další informace:** Nikdy nesypte přípravek do povrchových vod, odpadních vod nebo do půdy.

ODDÍL 13: POKYNY PRO ODSTRAŇOVÁNÍ

13.1 Metody nakládání s odpady

Vhodné metody odstraňování směsi a kontaminovaného obalu

Směs (zbytky) nebo vytvrzené zbytky uložit do vhodných označených nádob a likvidovat v souladu s platnou legislativou na místě určeném obcí k odstraňování odpadů nebo předat k odstranění odborně způsobilé firmě. Dokonale vyčištěné obaly je možné předat k recyklaci (plastové obaly) nebo uložit na místo určené obcí k ukládání odpadů (plastové a papírové obaly).

Odpady nutno zajistit proti únikům do okolního prostředí.

Návrh zařazení odpadu (podle Katalogu odpadů):

katalogové číslo odpadu	název odpadu
10 13 11	Odpady z jiných materiálů na bázi cementu neuvedené pod čísly 10 13 09 a 10 13 10
10 13 14	Odpadní beton a betonový kal
17 01 01	Beton
15 01 01	Papírové a lepenkové obaly
15 01 02	Obaly z plastů
20 01 01	Papír a lepenka

Uvedené údaje jsou pouze orientační, konečné zařazení odpadu provádí jeho původce dle vlastností odpadu v době jeho vzniku (tj. kdy se přípravek i obal stanou odpadem).

Fyzikální / chemické vlastnosti, které mohou ovlivnit způsob nakládání s odpady: N/A

Zvláštní bezpečnostní opatření pro každý doporučený způsob nakládání s odpady: N/A

Právní předpisy o odpadech

zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, v platném znění
 vyhláška č. 8/2021 Sb., v platném znění - Katalog odpadů
 zákon č. 477/2001 Sb., o obalech, v platném znění
 Směrnice EP a Rady 2008/98/ES o odpadech, v platném znění

ODDÍL 14: INFORMACE PRO PŘEPRAVU

- 14.1 **Číslo OSN (UN číslo) ADR/RID, IMDG, IATA** Není nebezpečným zbožím podle mezinárodních přepravních předpisů ADR/RID.
- 14.2 **Oficiální (OSN) pojmenování pro přepravu**
- 14.3 **Třída/třídy nebezpečnosti pro přepravu ADR, IMDG, IATA**
- Bezpečnostní značky
- 14.4 **Obalová skupina ADR/RID, IMDG, IATA**
- Identifikační číslo nebezpečnosti
- 14.5 **Nebezpečnost pro životní prostředí** ne
- Zvláštní označení pro látky ohrožující životní prostředí

	<h1>BEZPEČNOSTNÍ LIST</h1> <p>podle nařízení (ES) č. 1907/2006</p>	BL
		Verze 1.0
Název výrobku: BE300/ CHEMA BET Potěr 30Mpa		
Datum vydání: 16. 6. 2023 Datum revize:		

14.6 Zvláštní bezpečnostní opatření pro uživatele

14.7 Námořní hromadná přeprava podle nástrojů IMO

Další údaje

ADR/RID

Přepravní kategorie

Kód omezení pro tunely

Zvláštní ustanovení pro určité látky nebo předměty

ODDÍL 15: INFORMACE O PŘEDPÍSECH

15.1.1 Předpisy týkající se bezpečnosti, zdraví a životního prostředí / specifické právní předpisy týkající se látky nebo směsi

Nařízení EP a Rady (ES) č. 1907/2006, o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (REACH), v platném znění;

Nařízení EP a Rady (ES) č. 1272/2008, o klasifikaci, označování a balení látek a směsí (CLP), v platném znění;

Směrnice EP a Rady 2008/98/ES o odpadech, v platném znění;

Směrnice Rady 2004/42/ES, o omezování emisí omezování emisí těkavých organických sloučenin vznikajících při používání organických rozpouštědel v některých barvách a lacích a výrobcích pro opravy nátěru vozidel a o změně směrnice 1999/13/ES; Evropská dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR)

Národní předpisy týkající se ochrany osob nebo životního prostředí

Zákon č. 350/2011 Sb., chemický zákon, v platném znění;

Zákon č. 324/2016 Sb., o biocidech, v platném znění;

Zákon č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví, v platném znění;

Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, v platném znění;

Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech, v platném znění;

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v platném znění;

Nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci, v platném znění;

Zákon č. 201/2012 Sb., o ovzduší, v platném znění;

Vyhláška č. 415/2012 Sb., o přípustné úrovni znečištění ovzduší, v platném znění;

další legislativní předpisy pro jednotlivé oblasti životního prostředí a na ochranu zdraví a bezpečnosti při práci

15.1.2 Požadavky na obal pro prodej široké veřejnosti podle nař. 1272/2008 (CLP)

uzávěr odolný proti otevření dětmi: NE

hmatatelná výstraha pro nevidomé: NE

Další požadavky podle nař. (ES) č. 528/2012 (biocidy)

NE (*není biocidním přípravkem*)

15.2 Posouzení chemické bezpečnosti: pro směs nebylo provedeno posouzení chemické bezpečnosti.

Informace které je nutno uvést na označení výrobku:

Obsah šestimocného chromu je v souladu s platnými právními předpisy snížený redukčním činidlem, účinným po celou dobu životnosti.

ODDÍL 16: DALŠÍ INFORMACE

Důvody pro revizi, změny provedené v bezpečnostním listu: 1. vydání

Klíč nebo legenda ke zkratkám

Eye Dam. 1 Vážné poškození očí, kategorie 1

Skin Irrit. 2 Dráždivost pro kůži, kategorie 2

Skin Sens.1B Senzibilizace dýchacích cest, kategorie 1B

STOT SE 3 Toxicita pro specifické cílové orgány – jednorázová expozice, kategorie 3

ADN Vnitrozemské vodní cesty

ADR Evropská dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí

CAS Chemical Abstracts Service

	<h1>BEZPEČNOSTNÍ LIST</h1> <p>podle nařízení (ES) č. 1907/2006</p>	BL
		Verze 1.0
Název výrobku: BE300/ CHEMA BET Potěr 30Mpa		
Datum vydání: 16. 6. 2023 Datum revize:		

DNEL	Odvozená úroveň expozice bez účinku (derived no-effect level)
EC50 EINECS	Účinná koncentrace pro 50% (effect concentration for 50%) European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances
EL50 IATA IC50	Účinná úroveň pro 50% (effect level for 50%) Mezinárodní sdružení leteckých dopravců Koncentrace inhibice pro 50% (inhibition concentration for 50%)
ICAO	Technické pokyny pro bezpečnou leteckou přepravu nebezpečného zboží
IL 50 IMDG	Inhibice zatížení pro 50% (inhibition load for 50%) Mezinárodní předpis o námořní přepravě nebezpečných věcí
LC50	Smrtelná koncentrace pro 50% (lethal concentration for 50%)
LD50 LL50 LOAEC	Smrtelná dávka pro 50 % jedinců (lethal dose for 50%) Smrtelné zatížení pro 50% (lethal load for 50%) Nejnižší pozorovatelný nevratný účinek koncentrace (lowest observable adverse effect concentration)
LOAEL	Nejnižší pozorovatelný nevratný účinek zatížení (lowest observable adverse effect level)
LOEC	Nejnižší pozorovatelný účinek koncentrace (lowest observable effect concentration)
LOEL	Nejnižší pozorovatelný účinek zatížení (lowest observable effect level)
NEL NOAEC	Expozice bez účinku (no effect level) Žádný pozorovatelný nevratný účinek koncentrace (no observable adverse effect concentration)
NOAEL	Žádný pozorovatelný nevratný účinek zatížení (no observable adverse effect level)
NOEC	Žádný pozorovatelný účinek koncentrace (no observable effect concentration)
NOEL	Žádný pozorovatelný účinek zatížení (no observable effect level)
NPK-P OEL	Nejvyšší přípustná koncentrace na pracovišti Occupational Exposure Limit (limit expozice na pracovišti - 8 hod./směna)
PBT PEL PNEC	Perzistentní, bioakumulativní, toxický Přípustný expoziční limit Očekávaná koncentrace bez účinku (predicted no-effect concentration)
RID	Řád pro mezinárodní železniční přepravu nebezpečných věcí
SCL STEL	Specifické koncentrační limity Short Term Exposure Limit (krátkodobá expozice - odpovídá cca 15 min.)
TT VOC vPvB WGK APF	Práh toxicity (toxic threshold) Organické těkavé látky Vysoce perzistentní a vysoce bioakumulativní Třídy nebezpečnosti pro vodu (Wassergefährdungsklassen) přidělený faktor ochrany

Důležité odkazy na literaturu a zdroje dat

bezpečnostní listy dodavatelů použitých surovin; internetové stránky ECHA; veřejně dostupné internetové databáze

Metoda hodnocení informací

Směs byla klasifikována podle Přílohy I a II nař. CLP s použitím informací od dodavatelů surovin a z dostupných zdrojů informací (veřejně přístupné databáze).

Plné znění standardních vět o nebezpečnosti

- H315 Dráždí kůži.
- H317 Může vyvolat alergickou kožní reakci.
- H318 Způsobuje vážné poškození očí.
- H335 Může způsobit podráždění dýchacích cest.

	BEZPEČNOSTNÍ LIST podle nařízení (ES) č. 1907/2006	BL
		Verze 1.0
Název výrobku:	BE300/ CHEMA BET Potěr 30Mpa	
Datum vydání:	16. 6. 2023	
Datum revize:		

Pokyny týkající se školení

Pracovníci, kteří manipulují s přípravkem, musí být seznámeni s možnými riziky (dráždivá a zdraví škodlivá směs), s ochrannými opatřeními - použitím osobních ochranných prostředků, zásadami první pomoci a potřebnými asanačními postupy. Je nutné dodržovat všeobecná bezpečnostní a hygienická opatření pro práci s chemikáliemi.

Doporučená omezení použití

Přípravek (směs) používat pouze k účelu, pro který je určen (viz 7.3 nebo etiketa).

Bezpečnostní list zpracoval: STACHEMA CZ s. r.o., legislativní oddělení

Upozornění

Bezpečnostní list obsahuje údaje potřebné pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a ochrany životního prostředí. Uvedené informace odpovídají současnému stavu našich vědomostí a zkušeností a jsou v souladu s platnými právními předpisy. Nemohou být považovány za záruku ve vztahu k parametrům přípravku a vhodnosti a použitelnosti tohoto výrobku ke konkrétní aplikaci. Tyto informace se vztahují pouze k danému produktu a uvedeným způsobům použití. Za zacházení podle existujících platných legislativních předpisů odpovídá uživatel.